

Dębica, 31.03.2025 r.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY**

w Dębicy
ul. Parkowa 2
39 – 200 Dębica

Znak: PSK.9020.72.6.2025

Burmistrz Pilzna

**OBSZAROWA OCENA JAKOŚCI WODY DLA MIASTA I GMINY PILZNO
za 2024 rok**

Informacje o zaopatrzeniu w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi:

Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi, dostarczana do odbiorców na terenie Miasta i Gminy Pilzno, pochodzi głównie z urządzenia wodociągowego w Pilźnie (Stacja Uzdatniania Wody w Pilźnie przy ul. Staszica 55) oraz z urządzenia wodociągowego w Gołęczynie. Producentami wody są – odpowiednio – Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Pilźnie, ul. St. Staszica 55 oraz Wodociąg Lokalny Gołęczyna-Dobrków-Parkosz Sp. z o.o., 39-220 Dobrków 16 F. W mniejszej części – miejscowości Podlesie, Machowa, Łęki Górne, Zwiernik, Pilzno (część) – zasilane są z urządzenia wodociągowego Żdźary (wodociąg administrowany przez Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Czarnej, ul. Spółdzielcza 4, 39-215 Czarna). Dla potrzeb ww. urządzeń wodociągowych woda pobierana jest z ujęć podziemnych (6 studni głębinowych – wodociąg Pilzno oraz 3 studnie głębinowe – Wodociąg Lokalny Gołęczyna-Dobrków-Parkosz, 4 studnie głębinowe – wodociąg Żdźary). Woda surowa poddawana jest na Stacjach Uzdatniania Wody procesom technologicznym. Woda podawana do sieci wodociągowej z ww. urządzeń jest okresowo dezynfekowana, w celu zabezpieczenia odpowiednich parametrów mikrobiologicznych wody.

Dane dotyczące ilości wody rozprowadzanej na terenie Gminy i liczba ludności korzystającej ze zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi – na podstawie danych przekazanych przez ww. przedsiębiorstwa wodociągowe:

Nazwa urządzenia wodociągowego	Pilzno	Gołęczyna	Żdźary
Dane za 2024 rok			
ilość wody rozprowadzanej [m ³ /dobę]	917	232	113
liczba ludności korzystającej ze zbiorowego zaopatrzenia w wodę	9 382	1 687	2 417

nazwy miejscowości zaopatrywane w wodę ze zbiorowego zaopatrzenia w wodę	Pilzno, Strzegocice, Lipiny, Bielowy, Łęki Dolne, Słotowa, Jaworze Dolne, Jaworze Górne	Gołęczyna, Parkosz, Dobrków	Machowa, Podlesie, Łęki Górne, Zwiernik, Pilzno (część)
--	--	-----------------------------------	---

W niewielkim stopniu Mieszkańcy oraz obiekty użyteczności publicznej i podmioty prowadzące działalność handlową wykorzystują wodę z indywidualnych ujęć. Zgodnie z zapisem § 7 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. (Dz.U. z 2017 r., poz. 2294) kontrolę wewnętrzną jakości wody przeprowadza podmiot dostarczający lub wykorzystujący wodę, pochodzącą z indywidualnego ujęcia (dotyczy między innymi budynków użyteczności publicznej, budynków zamieszkania zbiorowego lub podmiotów działających na rynku spożywczym, z zastrzeżeniem § 8).

W 2024 roku nadzorowane było – przez Inspekcję Sanitarną – 1 indywidualne ujęcie wody dla Szkoły Podstawowej w Słotowej, z którego woda pobierana jest ze studni kopanej, uzdatniana za pomocą lamp UV bakteriobójczych i okresowo chlorowana w celu zabezpieczenia mikrobiologicznego wody.

Badania jakości wody:

Badania jakości wody prowadzone były zgodnie z zaopiniowanymi przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dębicy harmonogramami poboru próbek wody na 2024 rok dla ww. urządzeń wodociągowych oraz dla indywidualnego ujęcia wody. W ramach sprawowanego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dębicy nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz w związku z prowadzoną kontrolą wewnętrzną przedsiębiorstw wodociągowych oraz administratorów indywidualnych ujęć wody w 2024 r. pobrano łącznie:

- 10 próbek bakteriologicznych oraz 10 próbek fizykochemicznych w ramach sprawowanego nadzoru przez PPIS w Dębicy,
- 23 próbki bakteriologiczne oraz 23 próbki fizykochemiczne w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowe oraz przedmiotowe indywidualne ujęcie wody.

Próbki wody pobierane były w 22 punktach monitoringowych zlokalizowanych u odbiorców wody.

Badania wody wodociągowej dostarczanej Mieszkańcom Miasta i Gminy Pilzno oraz do obiektu szkolnego obejmowały monitoring parametrów przynależnych do grupy A i grupy B, które są określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. (Dz.U. z 2017r. poz. 2294). Poszerza się zakres prowadzonych badań, biorąc pod uwagę przede wszystkim jakość i rodzaj ujmowanej wody, sposób uzdatniania wody, zanieczyszczenia występujące w środowisku. **Monitoring grupy A** wody do spożycia dostarczanej przez Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Pilźnie, Wodociąg Lokalny Gołęczyna-Dobrków-Parkosz Sp. z o.o. w Dobrkowie, Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Czarnej i ujmowanej z ww. indywidualnych ujęć obejmował parametry: barwę, przewodność elektryczną,

Escherichia coli, ogólną liczbę mikroorganizmów w 22°C, stężenie jonów wodoru (pH), zapach, smak, bakterie grupy coli, mętność. Dodatkowo zakres badań przy każdym badaniu, w zakresie grupy A, zawierał żelazo i mangan (nie dotyczy urządzenia wodociągowego Żdżary), a także chlor wolny w okresie chlorowania wody dla wody z wodociągu Pilzno i Gołęczyna oraz ww. indywidualnego ujęcia wody, a także enterokoki kałowe (dot. indywidualnego ujęcia wody). Dodatkowe wskaźniki są monitorowane, ze względu na duże wartości tych parametrów w wodzie surowej, pobieranej z ujęć głębinowych. Zakres badań w ramach **grupy B** obejmował parametry: Escherichia coli, Enterokoki (paciorkowce kałowe), antymon, arsen, azotany, azotyny, benzen, benzo(a)piren, bor, bromiany, chrom, cyjanki, 1,2-dichloroetan, epichlorohydryna, fluorki, kadm, miedź, nikiel, ołów, pestycydy, Σpestycydów, rtęć, selen, magnez, srebro, Σ trichloroetenu i tetrachloroetenu, Σ wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA), Σ THM (w przypadku dezynfekcji wody), bakterie grupy coli, ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C, Clostridium perfringens (łącznie ze sporami), glin, jon amonu, barwa, chlorki, mangan, mętność, ogólny węgiel organiczny (wodociąg Pilzno i Żdżary), stężenie jonów wodoru (pH), przewodność elektryczna, siarczany, smak, sól, utlenialność z KMnO₄, zapach, żelazo, chlor wolny. W tym zakresie dodatkowo wykonano oznaczenie twardości węglanowej.

Poniżej przedstawia się średnie wartości wybranych parametrów z otrzymanych wyników analiz próbek wody przeprowadzonych w 2024 roku.

Nazwa parametru	Nazwa urządzenia wodociągowego		
	Pilzno	Gołęczyna	Żdżary
	wartości wybranych parametrów w 2024 roku		
twardość wody w mg CaCO ₃ /l; [60 - 500 mg CaCO ₃ /l] ¹⁾	403	237	97,4
fluorki w mg/l [1,5 mg/l] ¹⁾	0,16	<0,1	<0,1
żelazo w µg/l [200 µg/l] ¹⁾	średnio 22	średnio 47	< 60
mangan w µg/l [50 µg/l] ¹⁾	19	25	<5
mętność w NTU (metodą nefelometryczną). [akceptowalna przez konsumentów i bez nieprawidłowych zmian] ¹⁾	0,49 ^{2),3)}	0,34 ^{2),3)}	0,2 ^{2),3)}
barwa w mg/l Pt (w skali kobaltowo-platynowej) [akceptowalna przez konsumentów i bez nieprawidłowych zmian] ¹⁾	< 5 ^{2),4)}	<5 ^{2),4)}	<5 ^{2),4)}

¹⁾ w nawiasach podano dopuszczalne wartości parametrów określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r., poz. 2294);

²⁾ w odniesieniu do wyników z lat poprzednich, biorąc pod uwagę dane historyczne, nie stwierdzono nieprawidłowych zmian tego parametru;

³⁾ zalecany zakres wartości do 1 NTU;

⁴⁾ pożądana wartość w wodzie w kranie u konsumenta do 15 mg/l Pt.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dębicy – zgodnie z § 22 ww. rozporządzenia – wydał **okresowe oceny jakości wody** za 2024 rok; dla każdego urządzenia wodociągowego opracowano **2 oceny**, stwierdzające, że woda spełniała wymagania określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. (Dz.U. z 2017 r., poz. 2294) i była przydatna do spożycia przez ludzi.

Informacje o zgłoszonych reakcjach niepożądanych związanych ze spożyciem wody:

W 2024 roku nie odnotowano żadnych zgłoszeń mieszkańców Miasta i Gminy Pilzno dotyczących reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody, natomiast wpłynęła jedna interwencje dotyczące nieodpowiedniej jakości wody od mieszkańca gminy Pilzno zaopatrywanego w wodę produkowaną przez urządzenie wodociągowe Gołęczyna – przeprowadzone w ramach sprawowanego nadzoru przez PPIS w Dębicy, badania jakości wody nie wykazały nieprawidłowości.

Informacje o przekroczeniach zawartości dopuszczalnych parametrów jakości wody oraz informacje o prowadzonych postępowaniach administracyjnych w zakresie jakości wody:

W 2024 roku nie stwierdzono występowania stałych, utrzymujących się długotrwale przekroczeń dopuszczalnych wartości żadnego z badanych parametrów z zakresu monitoringu grupy A i grupy B.

Jednakże, w okresie sprawozdawczym wystąpiły krótkotrwale przekroczenia parametrów:

- mangan w wodzie produkowanej przez urządzenie wodociągowe Pilzno (stwierdzono stężenie manganu 60 µg/l, natomiast norma dla ww. parametru wg cytowanego rozporządzenia wynosi 50 µg/l); PPIS w Dębicy wszczął na podstawie art. 61 § 4 k.p.a. postępowanie administracyjne w ww. sprawie. Administrator przedmiotowego urządzenia wodociągowego niezwłocznie przeprowadził kontrolne badania wody, które wykazały stężenie manganu zgodne z obowiązującymi przepisami.
- żelazo w wodzie produkowanej przez urządzenie wodociągowe Gołęczyna (stwierdzono stężenie żelaza 210 µg/l, natomiast norma dla ww. parametru wg cytowanego rozporządzenia wynosi 200 µg/l); PPIS w Dębicy wszczął na podstawie art. 61 § 4 k.p.a. postępowanie administracyjne w ww. sprawie, a na podstawie treści przepisu art. 10 § 1 k.p.a. poinformował Stronę, że może zapoznać się z aktami sprawy oraz wypowiedzieć się co do zebranych dowodów i materiałów. Wydano decyzję stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi. Administrator przedmiotowego urządzenia wodociągowego niezwłocznie przeprowadził działania naprawcze oraz kontrolne badania wody, które wykazały stężenie żelaza zgodne z normą zawartą w ww. rozporządzeniu.

Z uwagi na wystąpienie bakterii grupy coli w ilości 35 jtk/100ml oraz Enterokoków kałowych w ilości 2 jtk/100ml w wodzie produkowanej przez urządzenie wodociągowe Gołęczyna, PPIS w Dębicy wszczął na podstawie art. 61 § 4 k.p.a. postępowanie administracyjne w ww. sprawie. Wydano decyzję stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia przez ludzi oraz nałożono na administratora urządzenia wodociągowego obowiązek podjęcia natychmiastowych działań naprawczych. Ponadto PPIS w Dębicy wydał komunikat dla mieszkańców miejscowości Gołęczyna, Dobrków, Parkosz informujący o braku przydatności wody do spożycia przez ludzi, który przesłano zarządcy urządzenia wodociągowego, Burmistrzowi Pilzna oraz udostępniono na stronie internetowej PSSE w Dębicy. W ramach prowadzonego nadzoru nad jakością wody pobrano próbki rekontrolne. Badania wykazały wyeliminowanie skażenia mikrobiologicznego wody. Łączny czas przekroczeń ww. parametrów to 7 dni.

Wpływ przekroczonych parametrów na zdrowie konsumentów:

Paciorkowce kałowe (*Enterokoki*) – wraz z bakteriami grupy coli stanowią wskaźnik jakości uzdatniania systemów wodnych lub uszkodzenia systemu dystrybucji. Ich obecność w badanej próbce świadczy o zanieczyszczeniu wody fekaliami odległymi w czasie. Termin „paciorkowce kałowe” odnosi się do tych paciorkowców, które występują w odchodach ludzi i zwierząt. Charakteryzują się dłuższą przeżywalnością w wodzie i są bardziej odporne na działanie chloru niż bakterie grupy coli. Wykrycie tych drobnoustrojów podobnie jak w przypadku *Escherichia coli* powinno skłaniać do poszukiwania potencjalnych przyczyn zanieczyszczenia np.: niewłaściwego uzdatniania wody, nieszczelności systemu dystrybucyjnego. Wskaźnika tego używa się do badania jakości wody po naprawach wykonywanych w systemach dystrybucyjnych lub po podłączeniu nowych przewodów wodociągowych. Spośród chorób które wywołują te mikroorganizmy wymienia się m.in. zapalenie dróg moczowych, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych czy zapalenie płuc.

Bakterie grupy coli – są to głównie bakterie pochodzenia kałowego. Do systemu dystrybucji wodnej mogą przedostawać się ze ścieków, gleby lub rozkładającego się materiału roślinnego. Stwierdzenie ich obecności w wodzie sugeruje nieodpowiednie jej uzdatnienie, wtórne zanieczyszczenie lub nadmierną zawartość substancji odżywczych w uzdatnionej wodzie. Bakterie z grupy coli to parametr niepożądany w wodzie. Kiedy wartość graniczna zostaje przekroczona, to należy doprowadzić do obniżenia tego parametru, ale jego obecność nie ma znaczenia zdrowotnego. Bakterie z grupy coli powinny być nieobecne w wodzie, a ich obecność w systemach dystrybucji sygnalizuje rozwój flory mikrobiologicznej, działanie błony biologicznej, zanieczyszczenie zewnętrzne. Wobec powyższego bakterie z grupy coli mają wartość jako wskaźnik (ale wskaźnik ograniczony), mogą być natomiast stosowane w celu oceny czystości i szczelności systemów dystrybucyjnych oraz potencjalnej obecności biofilmu.

Żelazo – jest jednym z najpowszechniej spotykanych metali w skorupie ziemskiej. W wodzie może pochodzić z gruntu, ze ścieków przemysłowych, jak też z korozji rur i zbiorników. Woda zawierająca żelazo w ilościach powyżej dopuszczalnej wartości, może powodować pogorszenie się właściwości organoleptycznych wody i wynikającą z tego możliwość plamienia bielizny, urządzeń sanitarnych, w czasie gotowania może zmienić swe cechy fizyczne i wpływać na apetyczność potraw. Jeżeli woda zawiera zwiększone ilości żelaza, w sieci wodociągowej mogą rozwijać się nitkowate bakterie żelaziste. Oprócz zmiany barwy i mętności nadają one wodzie przykry smak i zapach, a sieć wodociągowa traci stopniowo sprawność z powodu jej zatykania się masami żywych i obumierających bakterii. Nadmiar związków żelaza należy eliminować z wody.

Mangan – w stężeniach przekraczających 0,1 mg/l może niekorzystnie wpływać na właściwości organoleptyczne wody, nadawać niepożądany smak, a także powodować przebarwienia urządzeń sanitarnych i odzieży podczas prania. Nieprawidłowe stężenie manganu w wodzie do spożycia może przyczyniać się do odkładania osadów w systemie dystrybucji wody.

Ocena jakości wody:

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dębicy dokonując oceny obszarowej jakości wody na terenie Miasta i Gminy Pilzno za 2024 r. przeanalizował wyniki badań wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, przeprowadzonych w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. stwierdzając, że woda na ww. terenie spełniała lub warunkowo spełniała wymagania określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. (Dz.U. z 2017 r., poz. 2294) i była przydatna lub warunkowo przydatna do spożycia przez ludzi. Wyjątek stanowi woda produkowana przez urządzenie wodociągowe Gołęczyna, gdzie w okresie 7 dni 2024 roku obowiązywał brak przydatności wody do spożycia przez ludzi, w związku z wystąpieniem bakterii grupy coli oraz Enterokoków.

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Dębicy *miul*
Barbara Więcek

Otrzymują:

1 x Burmistrz Pilzna

1 x a/a